Parasiitide mikroskoopia roojast

Parasiitide mikroskoopia roojast

St-Parasites-m

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi hematoloogia labor
Telefonid: 617 1029; 617 2026; 617 1764

Üldiseloomustus

Sooleparasiitide poolt põhjustatud nakkuse diagnoos pannakse ussnugiliste e. helmintide munade või algloomade tsüstide leidmisel roojast. Ussnugilised põhjustavad erinevaid parasitaarhaigusi – helmintiaase.

Eristatakse järgmisi helmintide rühmi:

Paelussid (Cestodes)

- *Diphyllobothrium latum* – laiuss
- *Taenia solium* – nookpaeluss
- *Taenia saginata* – nudipaeluss
- *Echinococcus granulosus* – ehhinokokk
- *Hymenolepis nana* – kääbusviik

Ümarussid (Nematodes)

- *Ascaris lumbricoides* - solge
- *Enterobius vermicularis* - naaskelsaba
- *Trichurius trichiura* – piuglane
- *Strongyloides stercoralis* - ürgpihtlane

Imiussid (Trematodes)

- *Fasciola hepatica* - maksa kakssuulane
- *Opisthorchis felinus* - kassi-kakssuulane

Ussnugiliste elutsüklid on väga erinevad ja keerulised. Tavaliselt ei levi ussnugilised ühelt inimeselt teisele vahetult, vaid nad vajavad vahestaadiumit kas pinnases, ühes või mitmes

vaheperemehes. Erandiks on *Enterobius vermicularis*, *Strongyloides stercoralis, Hymenolepis nana* ja *Taenia solium*`i tekitatud tsüstitserkoos.

NB! Enterobiaasi ehk naaskelsabatõve tuvastamiseks rooja uuring ei sobi. Kuna naaskelsabad munevad perianaalsetele voltidele, on infektsiooni tuvastamiseks vaja uurida anaalkaabet.

Patogeensed algloomad *Giardia lamblia* ja *Entamoeba histolytica* on kõhulahtisuse olulisemad tekitajad ja levinud kogu maailmas. Nakatumine toimub fekaal-oraalselt.

Mittepatogeensete algloomade (*Blastocystis hominis*, *Entamoeba coli*, *E. hartmanni*, *Endolimax nana*, *Iodamoeba bütschlii*, *Chilomastix mesnili*) suures koguses ja korduv esinemine haigussümptomitega patsiendil võib viidata infektsioonile juhul, kui teised infektsioonitekitajad on välistatud.

Näidustused

- Parasiitidest põhjustatud infektsioonide diagnoosimine
- Kõhulahtisuse diferentsiaaldiagnostika
- Eosinofiilia diferentsiaaldiagnostika

Üksikproovimaterjalist on parasiitide leidmise tõenäosus 40 – 50%. Võimalusel soovitatakse uurida vähemalt kolm proovi 2-3 päevase intervalliga.

Referentsvahemik

Negatiivne

Kliiniline tõlgendus

- Positiivne tulemus viitab antud tekitajast põhjustatud infektsioonile.
- Negatiivne tulemus ei välista infektsiooni olemasolu.

Proovi-/uuringumaterjal	Roe. Anaalkaabe (*Enterobius vermicularis)*
Proovianum	Roojatops. Formaliiniga roojatops.
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	Materjali tahke konsistentsi korral: 20...25°C 1-3 h 2...8˚C 24 h vedela konsistentsi korral –1 tunni jooksul formaliiniga - mitu päeva
Segavad tegurid	Enne testimist ei tohi kahe nädala jooksul tarvitada antibiootikume, kõhukinnisteid, lahtisteid, baariumi, vismutipreparaate, mineraalõlisid, malaariavastaseid preparaate. Roe ei tohi olla saastunud vee ega uriiniga.
Teostamise sagedus	tööpäeviti

Mõõtemeetod	Kontsentratsioonimeetod, mikroskoopia
HK kood	66502

Kasutatud kirjandus

1. Masso R, Saag A, Masso M. Inimese parasitoloogia: ainuraksed ja hulkraksed parasiidid; Tartu Ülikool, Bio- ja siirdemeditsiini instituut; Eesti Ülikoolide Kirjastus, 2015.
2. Versalovic J. Manual of Clinical Microbiology, 10th ed. ASM Press, 2011.
3. Garcia LS. Diagnostic Medical Parasitology, 6th ed. ASM Press 2016.
4. Maimets M. Infektsioonhaigused, Medicina, 2000.

Koostanud : Jelena Jerjomina, laboriarst

Muudetud 28.04.2025

Viimati uuendatud 12.11.2024